

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego

DKO-WEK.053.4.2024.AKZ

Warszawa, 27 września 2024 r.

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na petycję w sprawie zmian dotyczących zadawania prac domowych uprzejmie informuję, że 22 marca 2024 r. Minister Edukacji podpisała rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych¹, które wprowadza rozwiązania polegające na:

- 1) niezadawaniu przez nauczycieli uczących w klasach I–III szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych do wykonania przez ucznia w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych; wyjątek w zakresie pisemnych prac domowych stanowią ćwiczenia usprawniające motorykę małą, które są obowiązkowe dla ucznia, a nauczyciel może ustalić z nich ocenę;
- 2) braku obowiązku wykonania przez uczniów klas IV–VIII szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych zadawanych przez nauczyciela do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych oraz nieocenianiu wykonania albo niewykonania tej pracy domowej przez ucznia.

W przypadku najmłodszych uczniów klas I–III szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży pisemne i praktyczno-techniczne prace, z których jest ustalana ocena, powinny być wykonywane w czasie obecności ucznia na zajęciach edukacyjnych i pod nadzorem nauczyciela. Na tym etapie edukacyjnym nauczyciel, gospodarując racjonalnie i zgodnie z zasadami techniki pracy umysłowej czasem zajęć, jest w stanie organizować pracę ucznia z pełnym poszanowaniem jego prawa do odpoczynku poza szkołą. W przypadku klas I–III szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży, ze względu na specyfikę kształcenia zintegrowanego, wprowadza się zatem rezygnację z możliwości zadawania przez nauczyciela pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych, z wyjątkiem zadawania, w ramach pisemnych prac domowych, ćwiczeń mających na celu usprawnienie motoryki małej, która jest kluczowa w nauce pisania i czytania (ćwiczenia te są obowiązkowe dla ucznia i nauczyciel może ustalić z nich ocenę). Zdolność do pisania wyraźnych liter i cyfr jest zależna od precyzyjnych ruchów ręki. Dzięki rozwiniętej motoryce małej dziecko może bardziej efektywnie ćwiczyć i rozwijać te umiejętności. Ze względu na istotność rozwoju motoryki małej na etapie edukacji wczesnoszkolnej zdecydowano o pozostawieniu możliwości tego rodzaju ćwiczeń również w ramach pracy domowej w klasach I–III szkoły podstawowej dla

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 438.

dzieci i młodzieży, w tym przesądzono, że tego rodzaju praca domowa jest obowiązkowa dla ucznia, a nauczyciel może ustalić z nich ocenę.

Natomiast w klasach IV–VIII szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży nadal jest możliwość zadawania uczniom prac domowych w postaci prac pisemnych i praktyczno-technicznych, ale wykonanie tych prac nie jest obowiązkowe dla ucznia i nauczyciel nie ustala oceny z tych prac. W przypadku gdy uczeń wykona zadaną pracę domową nauczyciel ją sprawdza oraz – zgodnie z funkcją oceniania bieżącego – przekazuje uczniowi informację zwrotną na temat tej pracy (co uczeń zrobił dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć). Przez „pisemne i praktyczno-techniczne prace domowe” należy rozumieć w szczególności dłuższe wypowiedzi pisemne (np. rozprawka, streszczenie), wypełnianie zeszytu ćwiczeń, rozwiązywanie zadań matematycznych, czy przygotowywanie prac w rodzaju makiet, modeli, prezentacji multimedialnych itp.

Należy podkreślić, że wprowadzone zmiany nie oznaczają zniesienia obowiązku uczenia się w domu, tj. nauki czytania w przypadku najmłodszych uczniów, czytania lektur, przyswojenia określonych treści, słówek itp. Zmiana ta ma na celu jedynie ograniczenie zadawania pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych. Miejscem, w którym uczniowie, zwłaszcza młodzi, powinni zdobywać wiedzę i umiejętności jest przede wszystkim szkoła.

Ponadto informuję, że Instytut Badań Edukacyjnych opracował informatory zawierające przykładowe rozwiązania i dobre praktyki przydatne w zadawaniu prac domowych zgodnie z wymogami rozporządzenia. W publikacjach zaprezentowane są także wnioski, jakiej płyną z badań naukowych na temat prac domowych oraz omówione są różnorodne czynniki i strategie, wynikające z nich dla praktyki szkolnej. Informatory można znaleźć na stronie IBE pod adresem:

<https://ibe.edu.pl/pl/aktualnosci/2316-informatory-dotyczace-prac-domowych-juz-do-pobrania>

Odnosnie zaś kwestii postulowanego przez Pana pozostawienia możliwości oceniania zadanych prac domowych wyjaśniam, że przekazana przez nauczyciela informacja (ale nie ocena) na temat wykonanej przez ucznia pracy, może i powinna mobilizować ucznia do dalszej pracy i rozwijania wiedzy i umiejętności. O tym, na ile uczniowie będą zmotywowani do ich wykonania będzie decydowała również atrakcyjność zaproponowanego przez nauczyciela tematu lub problemu do rozwiązania. Informacja zwrotna, którą nauczyciel jest obowiązany przekazać uczniowi stanowi o tym, czy uczeń zrozumie cel i sens swojej pracy. Zdaniem Ministerstwa Edukacji Narodowej oceny nie powinny być głównym celem uczenia się dla ucznia, stąd argument, że sama informacja zwrotna może być zbyt małym czynnikiem motywacyjnym, nie jest słuszny.

Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przewiduje zmian w powyższym zakresie.

Z poważaniem

Małgorzata Szybalska
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/

KLAUZULA INFORMACYJNA DOT. PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH – INNY SYGNAŁ OBYWATELSKI

ADMINISTRATOR DANYCH OSOBOWYCH

Minister Edukacji, al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa.

DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

- Ministerstwo Edukacji Narodowej, al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa
- Adres email: inspektor@men.gov.pl

CELE PRZETWARZANIA DANYCH I PODSTAWA PRAWNA

Dane osobowe przetwarzane są na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e RODO¹, w celu udzielenia odpowiedzi na sygnał obywatelski. Podanie danych osobowych, w zakresie niezbędnym do realizacji ww. czynności przetwarzania, jest niezbędne do wykonywania zadań realizowanych w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej.

OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH

Dane osobowe gromadzone w związku z udzieleniem odpowiedzi na sygnał obywatelski będą przechowywane zgodnie z Instrukcją kancelaryjną Ministerstwa Edukacji Narodowej, w zależności od rodzaju sprawy:

- sygnały obywatelskie – będą przechowywane przez okres niezbędny do udzielenia odpowiedzi, a po tym czasie archiwizowane, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- sprawy odesłane do załatwienia innym podmiotom (dotyczy spraw, które nie mieszczą się w zadaniach Ministerstwa, a zostały do niego błędnie skierowane, anonimowe pisma oraz pisma przesłane do wiadomości Ministerstwa) – co najmniej 2 lata.

Okresy, o których mowa powyżej, stosuje się po upływie pełnych dwóch lat kalendarzowych, licząc od dnia pierwszego stycznia roku następującego po roku, w którym sprawa została zakończona i przekazana do archiwum Ministerstwa Edukacji Narodowej.

PRAWA PODMIOTÓW DANYCH

Osobie, której dane dotyczą, przysługuje prawo do:

- dostępu do swoich danych osobowych,
- otrzymania ich kopii,
- ich sprostowania,
- ograniczenia ich przetwarzania,
- wniesienia sprzeciwu,
- wniesienia skargi do organu nadzorczego na niezgodne z prawem ich przetwarzanie:

Biuro Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO)

Adres: Stawki 2, 00-193 Warszawa

Telefon: 22 531 03 00.

ŹRÓDŁO POCHODZENIA DANYCH OSOBOWYCH

Przetwarzane dane osobowe mogą być pozyskiwane od osoby, której dane dotyczą lub też mogą być pozyskane od innego podmiotu, który przekazał pismo do Ministerstwa Edukacji Narodowej.

RODZAJ PRZETWARZANYCH DANYCH

Przetwarzane dane osobowe obejmują w szczególności imię i nazwisko, adres oraz inne dane osobowe podane w piśmie.

ODBIORCY DANYCH OSOBOWYCH

- W zakresie obsługi informatycznej zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Centrum Informatyczne Edukacji – jednostkę podległą Ministrowi Edukacji.
- Dane osobowe mogą być przekazywane do organów administracji publicznej, innych podmiotów upoważnionych na podstawie przepisów prawa, wykonujących zadania realizowane w interesie publicznym, w ramach sprawowania władzy publicznej.

INNE INFORMACJE

W trakcie przetwarzania danych osobowych w związku z rozpatrywaniem pisma nie dochodzi do zautomatyzowanego podejmowania decyzji ani do profilowania. Podane dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.

¹ RODO – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
Link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>